

Vertel maar...

*Als achterom kijken pijn doet,
als vooruit kijken angstig maakt,
kijk dan naast je:*

Jezus zegt: Ik ben met je

Rita Renema-Mentink
Vertel maar...

 Uitgeverij Van Wijnen - Franeker

Woorden van dank aan allen die mij hebben aangemoedigd bij het schrijven van dit boek. In het bijzonder dank aan mijn man Gerrit, Riet Bunt, Erwin Hout, Kristien Rocha en Marije Vermaas die mij met hun opbouwende kritiek, kennis en kunde hebben aangemoedigd. Dank ook aan Roos Verkade voor de prachtige foto's.

Uitgave in samenwerking met de Stichting Als kanker je raakt

© 2019 Uitgeverij Van Wijnen, Postbus 172, 8800 AD Franeker

www.uitgeverijvanwijnen.nl

ISBN 9789051945737

NUR 306

Beelden Rita Renema-Mentink

Fotografie Roos Verkade www.rooskiekt.nl

Vormgeving Garage bureau voor grafisch ontwerp, Kampen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd in welke vorm dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form whatsoever without previous written permission from the publisher.

Woord vooraf

Er zijn voor een ander.

De uitslagen in het ziekenhuis vielen niet mee. Ik heb tot twee keer toe moeten horen dat, wat de dokters gevonden hadden, kwaadaardig was.

Wat moet je?

Als ik terugkijk ben ik blij en dankbaar dat ik zulke geweldige dokters had en nog altijd heb. Ik ben ook dankbaar dat ik mijn geloof heb. Met God kan ik altijd praten, met de dokters niet. En laat ik de mensen niet vergeten die om me heen staan: mijn gezin, mijn gemeente, mijn familie en vrienden.

Van die laatste groep is Rita Renema er een van. Ik ontmoette haar bij een opname voor de televisie. Zij had toen heel kort haar. Het haar begon na de chemo weer te groeien. Zelf had ik die dag ook de zoveelste bestraling gehad. We waren, we zijn lotgenoten: geraakt door kanker.

Samen besloten we toen een stichting op te richten om mensen te helpen die ook door deze nare ziekte getroffen zijn en worden. Niet omdat we dokters zijn, maar omdat we kanker uit ervaring kennen. Omdat we er willen zijn voor alle mensen die op een of andere manier geraakt zijn door kanker.

Inmiddels zijn we met veel meer mensen. En met al die mensen willen we met onze ervaring, geloof en deskundigheid in de chaos van de kanker en de vele vragen die dat met zich meebrengt, er voor de ander zijn.

Namens God, de Ander.

Deze groep mensen is heel speciaal. Ze zijn ‘vertrouwd met deze ziekte’. Nee, niet omdat ze eraan gewend zijn. Dat zullen ze nooit zijn. Maar ieder kent wel de schrik, de angst, de pijn, de blijvende spanning en nog veel meer. En hoe goed is het om dat met elkaar te delen.

Maak kennis met Rita door middel van dit doorleefde boekje. Laat het een stimulans zijn om door te gaan, om in gesprek te gaan met die ander. Misschien dat jij ook met al je kwetsbaarheid en pijn voor die ander veel kunt betekenen.

Er zijn voor een ander.
Juist als je deze ziekte kent.

Arie van der Veer

Inleiding

In mijn werk als geestelijk verzorger in een palliatief centrum en als directeur van stichting *Als kanker je raakt* ontmoet ik veel mensen die direct of indirect door kanker zijn geraakt. En in veel van die ontmoetingen merk ik dat mijn eigen geraakt-zijn door kanker mij helpt om er voor de ander te zijn. Daarnaast leren ze mij dat in ieder mens een diep verlangen schuilt om gehoord en gezien te worden.

De diagnose kanker heeft een onvoorstelbaar diepe impact op je lichamelijke, sociale, psychische en geestelijke welzijn. Daarbij raakt kanker niet alleen jezelf, maar ook je directe naasten. Er is een diep besef van (eigen) kwetsbaarheid en eindigheid. Je hebt verdriet om het onverwachte gebeuren, om alle behandelingen die je lijf worden aangedaan, behandelingen die hun schade achterlaten... Je lichaam is zo anders geworden.

En dan heb ik het nog niet over al die vragen, die op je afkomen. Hoe ga je om met het leven dat na de kanker zo anders is geworden? Hoe ga je om met je beperkingen, vragen, angsten? Hoe leef je met de wetenschap dat de kanker ongeneeslijk is? Hoe pak je het leven op wanneer jouw dierbare is overleden?

Hoe helpend is het dan als er iemand is die te midden van jouw verdriet, verwarring, strijd en pijn er voor jou is, iemand die naar jouw vragen, jouw verhaal luistert.

In de Bijbel staat hier een prachtig, inspirerend voorbeeld van. Ik bedoel het verhaal van de Emmaüsgangers; twee volgelingen van Jezus. Ze zijn op weg van Jeruzalem naar Emmaüs. Ze zijn verslagen, al hun hoop is weg. Ze kunnen niet bevatten wat ze de afgelopen dagen in Jeruzalem hebben meegemaakt. Hoe

Jezus werd bespot, gemarteld, gekruisigd en hoe Hij uiteindelijk was gestorven.

Je ziet ze als het ware voor je. De wanhoop op hun gezicht. Zoveel lijden! Waar is God? Hun hele leven, hun geloof staat op zijn kop. Ze zijn zo in gedachten dat ze nauwelijks opmerken dat er iemand naast hen is komen lopen. Maar dan stelt de vreemdeling hen de vraag: ‘Wat houdt jullie zo bezig?’ Deze vraag mist zijn uitwerking niet. En dan vertellen ze hun verhaal, hun niet begrijpen, hun verdriet... ze vertellen de vreemdeling alles!

Het treft mij zo dat er in dit verhaal ruimte, tijd en aandacht is om alles te vertellen, om je uit te spreken, je hart uit te storten. We weten uit de Bijbel dat de vreemdeling Jezus is (Lucas 24 vers 13-35).

Het verhaal leert ons dat God met ons meeloopt en ons uitnodigt Hem alles te vertellen.

Het verhaal leert ons ook hoe wij er voor elkaar kunnen zijn. Vertel het maar... ik wil er voor jou zijn, ik wil naar jouw verhaal luisteren.

Vertel het maar... jouw vragen doen ertoe, jij doet ertoe.

Als stichting willen we met jou meelopen, luisteren naar jouw verhaal, luisteren naar jouw vragen over het geraakt zijn door kanker.

In het verhaal van de Emmaüsgangers zien we dat dwars door het lijden heen wanhoop omslaat in *hoop*. Die hoop willen wij als stichting zichtbaar maken en doorgeven.

De gedichten en gedachten in dit boek zijn de ene keer voor degene die geraakt is en de andere keer voor degene die met hem of haar meeloopt.

Ik hoop dat de gedichten, gedachten, gebeden en beelden je troosten, bemoedigen, aanmoedigen en helpen. Of je nu Emmaüsganger bent of vreemdeling, of beide!

Vertel maar...

Rita Renema-Mentink
directeur

alskankerjeraakt
WWW.ALSKANKERJERAAKT.NL

*Hij kan zomaar
naast je lopen...*

Twee mannen
op weg naar Emmaüs

hun hart vol verdriet
hoofd vol vragen

ogen, oren vol
dramatische beelden, geluiden

hun leven, geloof
totaal op zijn kop

God, waar bent U?
Jezus was toch Uw Zoon?
Waarom moest Hij zo lijden,
sterven aan een kruis?

Geheel onverwachts
een Vreemde
naast hun gelopen
meegelopen

Iemand die hun nood ziet
uitnodigt: Vertel het maar...

zomaar ogen
die hun verdriet, pijn, moeite zien
oren die hun vragen, twijfel, angsten horen

zomaar zeggen wat je voelt, wat je denkt
maar, ze hadden Hem niet herkend

toen Hij ging spreken
herkenden zij Hem
hun opgestane Heer, Verlosser

op weg van Jeruzalem naar Emmaüs
wordt wanhoop omgekeerd in *hoop*

nog altijd
kan Hij zomaar naast je lopen.

Inhoud

Woord vooraf door Arie van der Veer | 5

Inleiding | 7

Hij kan zomaar naast je lopen... | 11

1. Diagnose en behandeling | 15

Diagnose | 17

Zomaar | 18

Chaos | 19

Verdriet | 21

Gebed om hulp | 22

Wachten, wachten, wachten... | 25

Chemo | 26

Bestraling | 27

Controle | 29

Eenzaamheid | 31

Aandacht | 32

2. Leven met kanker | 35

Schaduw | 37

Mag ik dan bij jou | 39

Gebed om vertrouwen | 42

Wees bij me | 43

Moeheid na kanker | 44

Stilte | 45

Vallen en opstaan | 47

Ontmoeting | 49
Medemens | 50
Vertel maar... | 51
Hoop | 54

3. Afscheid nemen | 55

Geven en ontvangen | 57
Kwetsbare afhankelijkheid | 58
Lijden | 60
Troosten | 63
Afscheid | 65
Ogen | 67
Ineens is het stil... | 68

4. Rouwen en herdenken | 71

Herinnering | 73
Mijn kind | 75
Rouw | 77
Rouwverhalen | 78
Op weg gaan | 80
Verandering | 83
Leven | 85
Mens | 87
Goddelijke Liefde | 91
Loslaten | 93
Handen | 95
Verbondenheid | 99
Schepping | 100
Licht | 103

Verantwoording | 104

1

Diagnose en behandeling

Diagnose

Spannende dagen

spanning door je hele lijf
vragen, angsten

dan het moment
van bekendmaking diagnose

twee verschillende mensen
twee verschillende opdrachten

de een moet het slechte nieuws brengen
de ander moet het slechte nieuws aanhoren

woorden worden gesproken
woorden zijn zwaar

gaan verder over
prognose, kansen, behandelmethode

in één moment
staat het hele leven
op zijn kop.

Zomaar

Zomaar onverwacht

van het ene op het andere moment

lijkt alles
je uit handen te zijn geslagen

is alles
onverwachts zo
anders geworden

door de diagnose kanker

chaos in denken
onzekerheid in bestaan

vragen, zoveel vragen

vragen
die om een antwoord vragen
God, waar bent U
in al die vragen?

Chaos

Chaos in mijn denken,
in mijn voelen
in mijn hele zijn

alle zekerheden
zijn nu onzekerheden

woorden, prognose, behandelmethoden,
adviezen, verhalen

kan het nu niet horen
alles is anders
voelt anders
klinkt anders

ben de weg in mezelf,
het leven, de toekomst
helemaal kwijt.

hoe nu verder?

